

Miljøgodkendelse af udbringningsarealer tilhørende ejendommen Vormark Alle 2, 5871 Frørup.

Februar 2013

Indholdsfortegnelse

BAGGRUND	3
MILJØGODKENDELSE	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
AFGØRELSE	4
VILKÅR FOR GODKENDELSE	5
REVURDERING.....	6
OFFENTLIGGØRELSE.....	6
KLAGEVEJLEDNING	6
MODTAGERE AF KOPI AF AFGØRELSEN	7
MILJØVURDERING	8
1. GRUNDFORHOLD	8
1.1 Ansøger og ejerforhold	8
1.2 Overordnede oplysninger.....	8
2. BEDRIFTENS AREALER.....	8
2.1 Drift af udbringningsarealer.....	9
2.2 Gødningsproduktion og -håndtering	9
2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer	9
3. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	15
4. OFFENTLIGHED	15
5. SAMLET VURDERING.....	16
KORTBILAG 1 - NATUR	17
KORTBILAG 2 - GRUNDEVAND.....	19

Baggrund

Emne	Data
Ansøger	Jørgen og Niels Erling Pedersen
Adresse	Vormark Alle 2, 5871 Frørup
Matrikelnummer	11r m.fl., Øksendrup By, Øksendrup
Virksomhedens art	Kødkvæg- og planteavlproduktion
Ejer	Jørgen og Niels Erling Pedersen
CHR-nummer	17976
CVR-nummer	74015018
Kontaktperson	Jørgen og Niels Erling Pedersen
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Nyborg Kommune har den 24. juni 2011 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til modtagelse af 77 DE kvæggylle fra husdyrproduktionen på Kildegårdsvej 1, 5853 Ørbæk. Desuden udbringes 4 DE dybstrøelse fra husdyrproduktionen på Vormark Alle 2. Af ansøgningen fremgår desuden, at der søges om godkendelse til udbringning af husdyrgødning på i alt 58,1 ha ejede og forpagtede arealer.

Udbringning af husdyrgødning fra anden ejendom er omfattet af § 16 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer (husdyrbrugsloven).

Ansøgningen, "Husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningskema Skemanummer 21.944 version 4 af 27. september 2012, om § 16-godkendelse af virksomheden, ligger til grund for godkendelsen. Den indeholder en beskrivelse af udbringningen samt diverse beregninger af forureningsforholdene i den forbindelse.

Miljøgodkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af nedenstående miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at eventuelle gener for naboer begrænses, at der ikke sker en øget næringsstofpåvirkning af følsomme naturtyper, samt at der er taget hensyn til de landskabelige værdier.

Miljøgodkendelse

Ikke-teknisk resumé

Denne miljøgodkendelse gives til ejerne af Vormark Alle 2, 5871 Frørup v. Jørgen og Niels Erling Pedersen, der har søgt om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er søgt om udbringning af 77 DE kvæggylle fra Kildegårdsvej 1, 5853 Ørbæk og 4 DE dybstrøelse fra Vormark Alle 2 på 58,1 ha ejet og forpagtet areal.

Miljøgodkendelsen omfatter alle ejede arealer tilhørende Vormark Alle 2, 5871 Frørup.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningssystemet foretager en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra ejendommens arealer. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering.

Kommunen skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at udbringningen af husdyrgødningen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Der skal herunder tages hensyn til gener for omkringboende og forurening af natur og miljø fra de arealer, hvor der bliver udbragt husdyrgødning.

Det er Nyborg Kommunes vurdering, at det er muligt at udbringe husdyrgødning på arealerne uden væsentlige gener for de omkringboende og uden at påvirke miljøet væsentligt, bedømt ud fra de væsentlighedskriterier, der er indarbejdet i husdyrlovgivningen. Vurderingen er forudsat af, at godkendelsens vilkår og lovgivningen i øvrigt på området overholdes.

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Nyborg Kommune stiller vedrørende driften af arealerne. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, udbringningen forventes at have på omgivelserne.

Miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at driften af arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed en årlig udbringning af husdyrgødning svarende til 77 DE kvæggylle og 4 DE dybstrøelse på 58,1 ha udbringningsareal tilhørende matr.nr. 11r m.fl. Øksendrup By, Øksendrup beliggende Vormark Alle 2, 5871 Frørup.

Nyborg Kommune giver godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. I vurderingen er indgået hvorvidt udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden at medføre væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugsloven, herunder at projektet ikke skader

bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til § 16, stk. 2 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven) med senere ændringer. Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes.

Forudsætningerne for miljøgodkendelsen findes i "Ansøgningsskema. Skema nummer 21.944 version 4" inklusive bilag af 27. september 2012, og i nedenstående "Miljøvurdering".

Vilkår for godkendelse

1. Generelle forhold

Information om ændringer på virksomheden

- 1.1 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 1.2 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

2. Udbringningsarealer

- 2.1 Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, så udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- 2.2 Gyllen må kun udbringes på de 58,1 ha miljøgodkendte arealer, der er angivet på kortbilag 1 og 2. Der må ikke udbringes husdyrgødning på andre arealer på bedriften, jf. dog vilkår om udskiftning af udbringningsarealer.
- 2.3 Der må indenfor et planår maksimalt tilføres kvæggylle svarende til 77 DE og 4 DE dybstrøelse. I alt må der således udbringes 7.111 kg N/år og 1.226 kg P/år i organisk gødning til arealerne (beregnet efter 2010/2011-normer), svarende til 1,4 DE/ha.
- 2.4 Der skal udlægges 1,01% ekstra efterafgrøder ud over det generelle krav om udlægning af efterafgrøder (14%), svarende til at der i alt skal udlægges 15,01% efterafgrøder på de 58,1 ha udspretningsareal.

3. Egenkontrol

- 3.1 Til dokumentation for at udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares for de seneste fem år/planår. De skal kunne forevises ved tilsyn, og de skal indsendes til kommunen på forlangende:
  - Mark- og gødningsplaner med tilhørende kortbilag
  - Forpagtnings- og overførelsesaftaler af mindst 1 års varighed
  - Gødningsregnskaber
  - Ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen

Bortfald og kontinuitetsbrud

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen skal være udnyttet senest to år efter godkendelsesdatoen. Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. husdyrbrugslovens § 41, revurderes regelmæssigt. Første revurdering foretages efter 8 år fra godkendelsesdatoen. Denne miljøgodkendelse skal derfor revurderes i 2021.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg den 12. februar 2013.

Klagevejledning

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrbrugsloven, kan, inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 12. marts 2013 kl. 15.00 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

En eventuel klage skal være stilet til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdeling, Nørrevoldgade 9, Nyborg eller pr. mail til teknik-miljoeafdelingen@nyborg.dk, som videresender klagen sammen med sagens akter.

Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen koster et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves af Natur- og Miljøklagenævnet. Behandlingen af klagen vil først begynde, når gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrbetalingen m.v. kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales blandt andet, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi
- klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Jf. husdyrbrugslovens §81, stk. 1 har en evt. klage ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det skal fremhæves, at en evt. udnyttelse af godkendelsen inden Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen, sker på eget ansvar.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrbrugslovens §90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På kommunens vegne den 6. februar 2013

Knud Theil
Formand for Teknik- og Miljøudvalget

Lene Holm
Teknik- og Miljøchef

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Max Jakobsen. Dræby Fedvej 539, 5330 Munkebo
E-post: mjb@maxjakobsen.eu
- Miljøministeriet, Naturstyrelsen Odense. CF Tietgens Boulevard 40, 5220 Odense SØ. E-post: ode@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen. E-post: syd@sst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnedøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia
E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund,
E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle.
E-post: frdethorhauge@stofanet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, E-post: natur@dof.dk; nyborg@dof.dk
- Henning Markussen og Kirsti Hansen. Øksendrupvej 29, 5871 Frørup

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til miljøgodkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om arealgodkendelse - Skema nummer 21.944, version 4 af 27. september 2012 inklusive bilag.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om udbringning af husdyrgødning opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger den ansøgte udbringning vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret med kursiv til sidst i det enkelte afsnit.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter arealer, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne som følge af den ansøgte udbringning. Endvidere er det vurderet, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at udbringningsarealerne drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet mod den korrekte juridiske person.

Det vurderes ud fra oplysninger hentet i CVR-registeret og NaturErhvervstyrelsens register over støtteansøgere, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

1.2 Overordnede oplysninger

Ansøgningens overordnede oplysninger om den ansøgte udbringning af husdyrgødning er grundlaget for omfanget af arealanvendelsen, der meddeles miljøgodkendelse til, herunder er der bl.a. foretaget en vurdering af om andre ejendomme under den samlede drift bør omfattes af miljøgodkendelsen, og om der er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af udbringningsarealernes påvirkning af omgivelserne.

Der er i ansøgningen ikke oplysninger om andre ejendomme, der indgår i den samlede drift.

Ejendommen ligger i landzone. Der er ingen kommuneplanmæssige bindinger i forhold til udbringningsarealerne.

2. Bedriftens arealer

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til natur og grundvand fremgår af kortbilag 1 og 2.

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes og forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet. Der er søgt om godkendelse af i alt 58,1 ha ejet og forpagtet areal til udbringning af husdyrgødning.

Udbringningsarealerne er alle beliggende i Nyborg Kommune.

Der udbringes 77 DE separeret kvæggylle, samt en mindre mængde dybstrøelse fra kødkvæg, svarende til 4 DE.

2.1 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af, om oplysningerne vedrørende udspretningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal der desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Referencesædskiftet for ansøgningen er S2, og der er aktivt valgt samme sædskifte, S2.

Ingen af markerne i udspretningsarealet skråner over 6°. En del af markerne støder op til beskyttede naturtyper.

Det er derfor kommunens vurdering, at der ikke skal stilles særlige vilkår vedrørende anvendelse af sædskifte eller vilkår om udlægning af husdyrgødningsfri bræmmer.

Der udlægges 1,01% ekstra efterafgrøder ud over det generelle krav (14%) i forbindelse med det ansøgte. Dette betyder, at der i alt skal udlægges 15,01% efterafgrøder.

2.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Der foretages her en vurdering af, om der er behov for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning på udspretningsarealerne.

Udbringning af gylle sker med slæbeslanger på grønne marker. På sort jord og fodergræsarealer udbringes gyllen ved nedfældning eller tilsvarende metode med samme lave ammoniakfordampning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens¹ bestemmelser.

2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udspretningsarealerne, der kan medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de beskyttede eller sårbare naturtyper.

2.3.1 Påvirkning af naturområder med kvælstof

Ansøgningsskemaet tager ikke automatisk højde for øvrig natur. Der kan f.eks. være plante- og dyrearter i nærheden af udspretningsarealerne, der er sårbare over for yderligere påvirkninger med kvælstof. Kommunen har derfor her foretaget en konkret vurdering af, om udspretningsarealerne støder op til højt målsat natur, der er følsom overfor ammoniakpåvirkning fra udspretningsarealerne.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Natur omfattet af naturbeskyttelseslovens §3

Som det fremgår af nedenstående kortudsnit grænser mark 11-0 op til en sø og en mose, omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Mark nr. 14-0a og 14-0b grænser op til et beskyttet overdrev. Mosen og overdrevet er begge C-målsatte. Ingen af naturområderne er omfattet af husdyrbrugslovens §7.

Som tidligere nævnt er der ingen skrånende eller stærkt skrånende markarealer tilhørende ejendommen, der grænser op til de beskyttede naturområder.

Da udbringning af gylle sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser, da ingen af naturområderne er omfattet af husdyrbrugslovens §7 og da ingen af markerne skråner stærkt ned mod naturområderne vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at give anledning til en væsentlig merbelastning af naturområderne. Der vil på denne baggrund ikke blive stillet særlige vilkår til udbringningen af husdyrgødning.

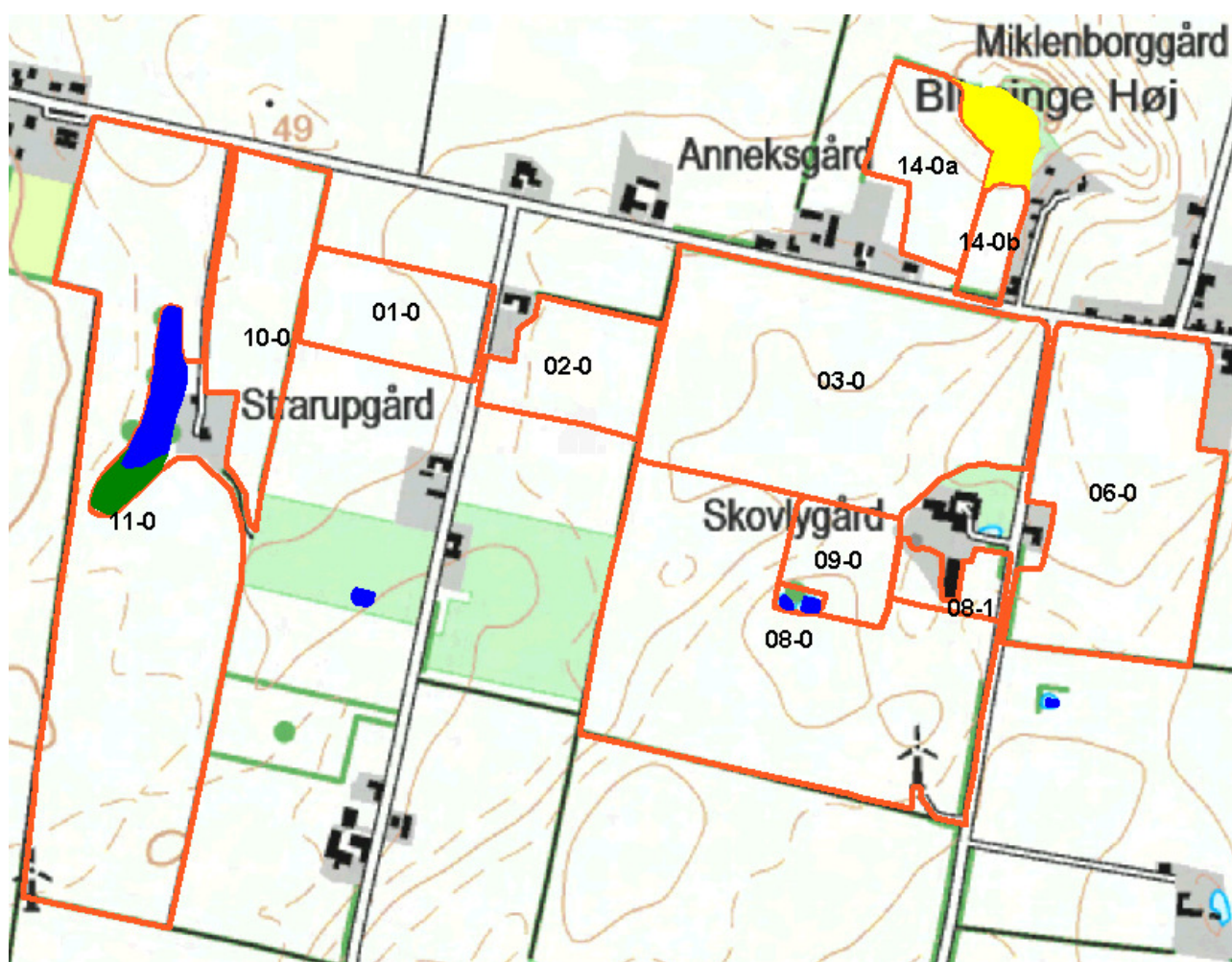

Fig. 1. Beliggenheden af udspretningsarealet i forhold til beskyttet natur.

Natura2000-områder

Afstanden til nærmeste Natura 2000-område "Søer ved Tårup og Klintholm" er 3,8 km. På grund af den relativt stor afstand vurderes det, at udbringningen af husdyrgødning på det ansøgte udspretningsareal ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af natura 2000-området.

2.3.2 Bilag IV-arter

Nyborg Kommune vurderer at der kan forekomme Dværgflagermus, Brun flagermus, Sydflagermus, Markfirben, Springfrø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag

IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Markfirben kan forekomme i området. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn.

Springfrø og Stor Vandsalamander, der er til stede i hele området, yngler i småsøer og små vandhuller. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinier, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter.

Kommunen vurderer, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret. Den forestående drift af arealerne vil derfor ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets bilag IV-arter.

2.3.3 Påvirkning af overfladevand

Beskrivelse af recipienter

Alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til Langelandssundet, og afvander direkte til Hovedopland Storebælt.

Langelandssundet

Langelandssundet har et opland på ca. 27.076 ha (270,8 km²), hvoraf 68 % er landbrugsjord². På baggrund af oplandets samlede arealanvendelse er det vurderet, at der er en total udvaskning af kvælstof fra oplandet på 778.905 kg N/år.

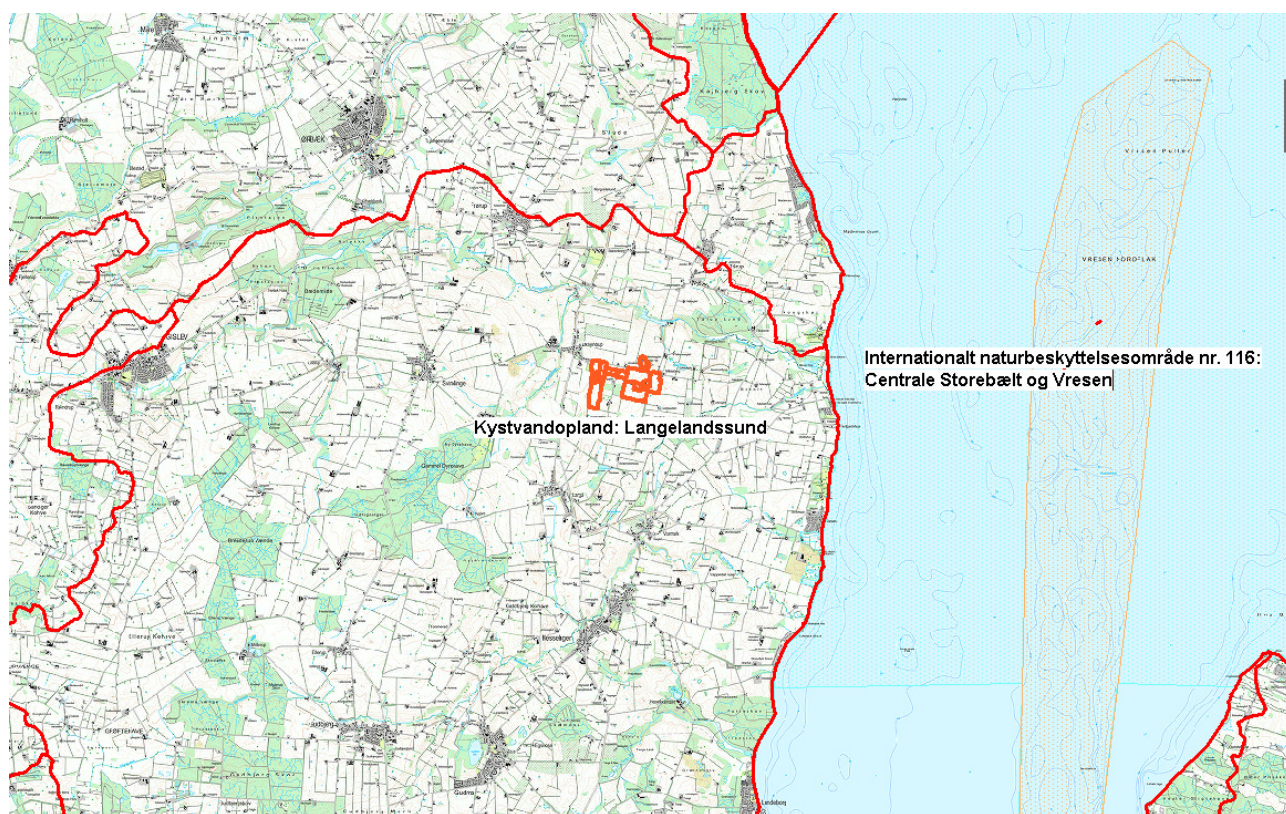
Dyretrykket i oplandet til Langelandssundet er steget fra 17.978 DE i 2007 til 18.107 i 2011³. Samlet set er der således sket en stigning i dyreenheder i oplandet på 0,7 %.

Som det fremgår af nedenstående kortudsnit ligger alle ejede og forpagtede arealer (mrk. m. rødt) i oplandet til Langelandssundet. Langelandssundet omfatter bl.a. en del af Natura2000-området nr. 116 "Centrale Storebælt og Vresen". Udpegningsgrundlaget er bl.a. Marsvin og stenrev. Hele det ansøgte ejede og forpagtede udspretningsareal afvander direkte til Natura2000-område nr. 116. Nedenstående kortudsnit viser beliggenheden af udspretningsarealet i forhold til kystvandopland og internationalt beskyttet naturområde.

² Basisanalyse 1.15 – Det sydfynske Øhav

³ Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk, 28. februar 2011, Miljøstyrelsen

Fig.2. Beliggenheden af udspretningsarealet i forhold til kystvandområde Langelandssund og internationalt naturbeskyttelsesområde nr. 116: Centrale Storebælt og Vresen.

Tabel 1. Udvikling i antal DE m.v. i oplandet til Langelandssundet 2007-2011

Oplandet til Langelandssundet	
Oplandsstørrelse	27.076 ha
Størrelse af dyrket areal i oplandet (71% dyrket areal)	18.412 ha
Størrelse af øvrige arealer	8.664 ha
Ansøgt areal i oplandet	58,1 ha

Antal DE i oplandet til Langelandssundet 2007-2011	
Antal DE 2007	17.978 DE
Antal DE 2008	18.190 DE
Antal DE 2009	17.877 DE
Antal DE 2010	17.630 DE
Antal DE 2011	18.107 DE
Udviklingen i antal DE i oplandet i perioden 2007-2011, jf. CHR-data	0,7 %

N-udvaskning til Langelandssundet	
Dyrket areal, standardudvaskning	51,7 kg N/ha/år
Øvrige arealer, standardudvaskning	10,0 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale (middel)	63%
Udledning i alt fra dyrket areal i oplandet	713.925 kg N/år
Udledning i alt fra øvrige arealer i oplandet	64.980 kg N/år
Udledning i alt fra oplandet	778.905 kg N/år

P-udvaskning til Langelandssundet	
Standardudvaskning, jf. hovedvandområde Det sydfynske Øhav.	0,48 kg P/ha/år
Udledning i alt fra oplandet	13.096 kg P/år
5 % af fosforudledningen	655 kg P/år

Storebælt er karakteriseret ved at der, som i en stor flodmunding, foregår et møde mellem saltvand fra Kattegat og ferskere vand fra Østersøen. Storebælt kan således inddeles i to typer efter saltholdigheden, som i gennemsnit er 18 promille nord for Storebæltsbroen og under 18 promille syd herfor. Miljøministeriets basisanalyse 1.14 "Storebælt" har vist, at alle kystområderne er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Årsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land, og for den åbne del af Storebælt, tillige fra atmosfæren. Kun med en lavere næringsstofftilførsel, en yderligere reduktion i tilførslen af miljøfarlige stoffer samt eventuelt mindske de fysiske påvirkninger kan miljømålene nås i områdets kystvande. Såvel den nordlige som den sydlige del af Storebælt vurderes derfor kun at være sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer.

Jf. husdyrbrugslovens kortværk vedr. overfladevand er udspretningsarealerne i oplandet til Langelandssundet omfattet af nitratklasse 0, dvs. de kan tåle det fulde husdyrtryk. Da Langelandssundet er en del af det sydlige Storebælt er det Nyborg Kommunes vurdering, på baggrund af data vedrørende jordbundstype, jordens reduktionspotentiale og sårbarheden overfor tilførsel af næringsstoffer, at udspretningsarealerne er omfattet af nitratklasse 1. Dette betyder, at udspretningsarealerne i Nyborg Kommune i den aktuelle ansøgning er sat til at være omfattet af nitratklasse 1.

Da udspretningsarealerne samtidig afvander direkte til Natura2000-område nr. 116 "Centrale Storebælt og Vresen" og dyretrykket er stigende anses enhver merbelastning som væsentlig. Dette betyder, at der er foretaget en genberegning af det ansøgte projekt, hvor nitratudvaskningen er reduceret så meget, at den ikke overstiger en nitratudvaskning, svarende til udvaskningen fra et planteavlbrug. Nyborg Kommune har modtaget en sådan beregning i det fiktive skema nr. 44.522. Beregningen er foretaget ved at fjerne husdyrgødningen fra bedriftens arealer og sætte sædskiftet til S1 i overensstemmelse med den digitale vejledning til husdyrbrugsloven.

Fosfor

Ansøger har oplyst, at alle udbringningsarealerne er drænedede lerjorde af jordbundstypen JB6, der vandes ikke på arealerne.

Tabel 1. Oversigt over udbringningsarealernes fordeling på fosforklasser.

Fosforklasse	Areal
Fosforklasse 0 (fosfortal <4 eller sandjord/udrænet/afvander ikke til sårbart vandområde*)	0,0 ha
Fosforklasse 1 (fosfortal 4-6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0,0 ha
Fosforklasse 2 (lavbundsjord og afvander til sårbart vandområde*)	0,0 ha
Fosforklasse 3 (fosfortal >6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	58,1 ha
I alt	58,1 ha

*Sårbare vandområder jf. "Kortværk pr. december 2006 over oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor" fra Miljøstyrelsen

Beregningerne for fosfor er baseret på, at alle arealer er beliggende i oplande til fosforfølsomme recipienter. Da der ikke foreligger fosfortal for udbringningsarealerne, er de alle indplaceret i fosforklasse 3.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nuddrift og ansøgt drift, samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal, er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt med 179 kg fosfor/år.

Med et husdyrtryk på 1,4 DE/ha tilføres ejede og forpagtede udspretningsarealer 21,1 kg P/ha/år. Der fjernes gennemsnitligt 24,2 kg P/ha/år med referencesædskiftet. Det vil sige, at der tilføres 3,1 kg mindre fosfor pr. ha med husdyrgødningen end der fjernes med afgrøderne.

Hele udspretningsarealet omfattet af denne godkendelse ligger som nævnt i et opland hvor dyretrykket er stigende og som afvander direkte til et Natura 2000-område. Der skal derfor også foretages en vurdering af, om fosfor udbragt med husdyrgødningen vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000-området.

Da der fraføres mere fosfor end der tilføres på udspretningsarealet, vurderes det, at udspretningen af husdyrgødning ikke vil give anledning til udvaskning af fosfor til overfladevand. Det vurderes samtidig, at udspretningen af husdyrgødning fra den ansøgte produktion ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning med fosfor af Natura 2000-områderne.

Der skal derfor alene stilles vilkår om, at fosfortildelingen på udbringningsarealerne højst må være i alt 1226 kg P/år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende.

Nitrat

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om kvælstofoverskuddet i form af nitrat er problematisk i forhold til overflade- og grundvand.

Arealerne i oplandet til Langelandssundet er ophævet til nitratklasse 1, da Nyborg kommune vurderer at arealerne afvander direkte til Natura 2000-området Den Centrale Storebælt og Vresen, som anses for at være sårbart overfor tilførsel af næringsstoffer.

I ansøgningsskemaet er beregningen for udvaskningen foretaget ved 1,4 DE/ha.

Med sædskifte S2, ekstra efterafgrøder svarende til 1,01 % og det pågældende husdyrtryk udgør udvaskningen maksimalt 34,6 kg N/ha/år. Udvasningen for et tilsvarende plantebrug er beregnet til maksimalt 34,8 kg N/ha/år. Beregningerne for udvasningen har taget udgangspunkt i normtallene for 2010/2011 for N i organisk gødning.

Som det fremgår af nedenstående tabel bidrager udvasningen fra husdyrgødningen på udspretningsarealerne inden for oplandet ikke til den samlede N-udvasning til Langelandssundet, idet den samlede årlige udvasning af nitrat fra rodzonen som følge af udbringning af husdyrgødning er ca. 0,0 kg kvælstof/år.

Tabel 2. Oversigt over udvasningsbidrag til Langelandssundet fra husdyrgødningen på arealerne.

	Vormark Alle 2
Opland	Langelandssundet
Oplandsstatus	Sårbart område*
Reduktionspotentiale (gennemsnit)	25 %
Udbringningsareal	58,1 ha
Udvasning fra husdyrbrugets husdyrgødning	0,0 kg N/ha/år
Total udvasning i oplandet	778.905 kg N/år
Husdyrgødningens påvirkning af overfladevand	0,0 kg N/år
Husdyrgødningens kvælstofbidrag i oplandet	0,00 %

* Afvander til det Centrale Storebælt og Vresen, Natura 2000 område

På baggrund af ovenstående beregninger m.v. og de i ansøgningen beskrevne tiltag til reduktion af kvælstofudvasningen er det Nyborg Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af overfladevand i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der skal stilles vilkår om, at der maksimalt må tilføres 7.111 kg kvælstof/år i organisk gødning til udbringningsarealerne, og at der skal udlægges 1,01 % ekstra efterafgrøder ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav (14%), svarende til, at der i alt skal udlægges 15,01% efterafgrøder. Dokumentation for dette i form af mark-, sædskifte- og gødningsplaner, skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende.

2.3.4 Grundvand

Alle arealerne ligger i områder med drikkevandsinteresser (OD). Ingen af udspretningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder eller inden for indvindingsopland til privat/offentligt vandværk.

Da ingen arealer ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområde, vil der ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende udvaskning af kvælstof fra rodzonen til grundvandet.

3. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om driften af produktionen er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet.

Grundlaget for dette afsnit er "Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser", orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's "BAT reference documents" (BREFs) og Miljøstyrelsens BAT-Standardvilkår⁴.

Der er i ansøgningen oplyst/redegjort for følgende:

Management

- *Markdriften tilrettelægges således den giver anledning til mindst mulig udvaskning af næringsstoffer og overfladisk afstrømning undgås. Der udarbejdes således gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor forbruget af handels- og husdyrgødning dokumenteres. I gødningsplanen tages der hensyn til JB nr., sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.*
- *Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.*

Udbringning

- *Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.*
- *Ved udbringningen anvendes den mest optimale udbringningsteknik og udbringningen sker i de afgrøder, der udnytter næringsstofferne mest muligt. Gyllen udbringes i etablerede afgrøder med slangeudlægger. På sort jord og fodergræsarealer nedfældes gyllen eller den udbringes med en teknik, der har tilsvarende lav ammoniakfordampning.*
- *Der udbringes ikke gylle på vandmættede, oversvømmede, frossen eller snedækkede arealer. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til beskyttede vandløb. Udbringning af husdyrgødning sker normalt kun på hverdage.*

Ud fra de kriterier, der er beskrevet i forbindelse med fortolkningen af husdyrbrugslovens regler for arealer, der godkendes efter § 16, samt de gældende BAT-standardvilkår for udbringning af husdyrgødning vurderes det, at ovennævnte tiltag lever op til kravet om anvendelse af BAT.

4. Offentlighed

9. januar 2013

Foretaget partshøring af ejere af forpagtet areal. Disse er Kirsti Hansen og Henning Markussen Øksendrupvej 29, 5971 Frørup.

10. januar 2013

Udkast sendt i høring hos ansøger og dennes konsulent.

---

⁴ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Miljøstyrelsen, maj 2011

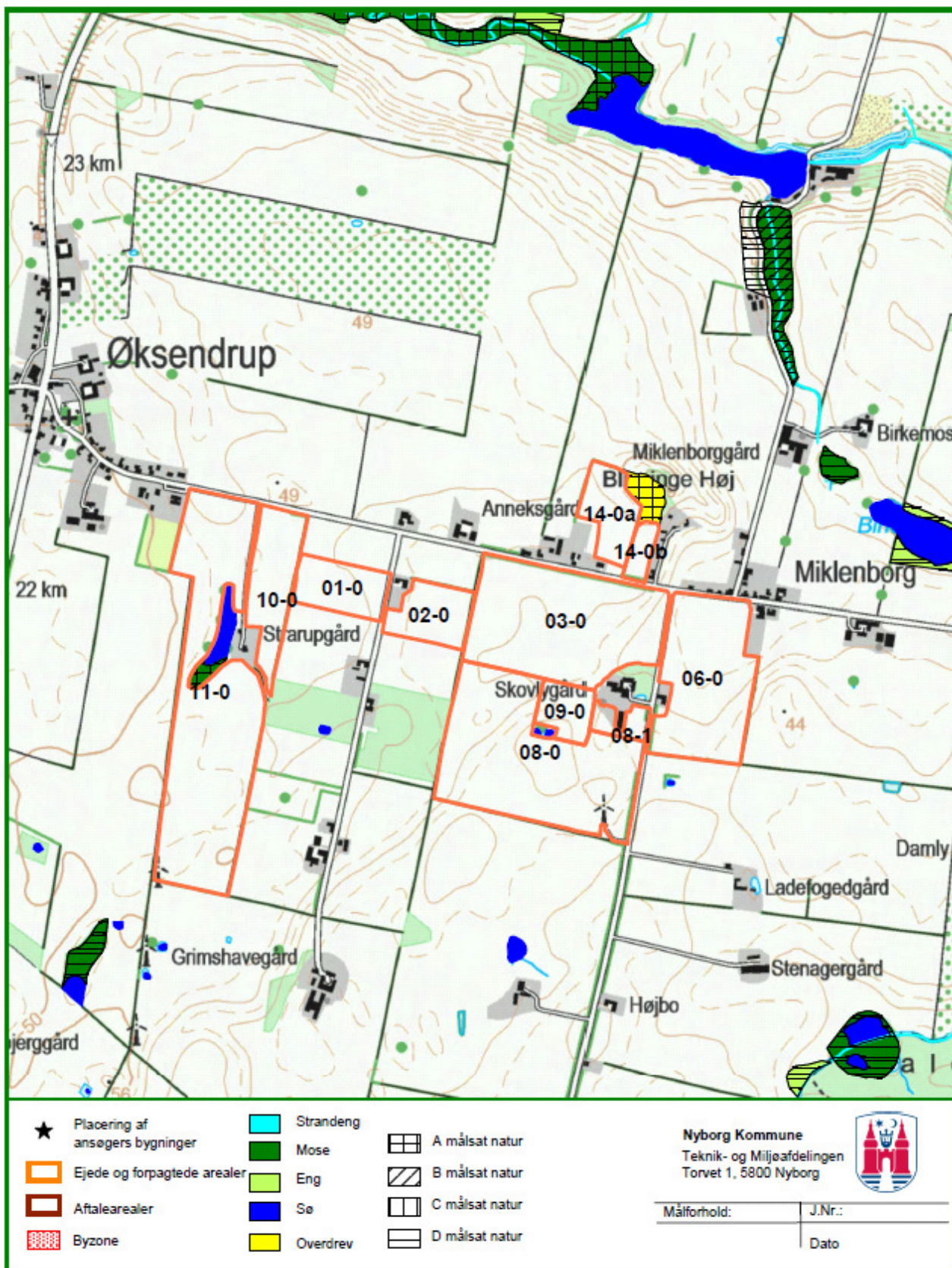

Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med partshøringen. Der indkom en enkelt bemærkning til udkastet.

5. Samlet vurdering

Samlet set vurderer Nyborg Kommune, at når godkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at udbringning husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugsloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Kortbilag 1 - Natur

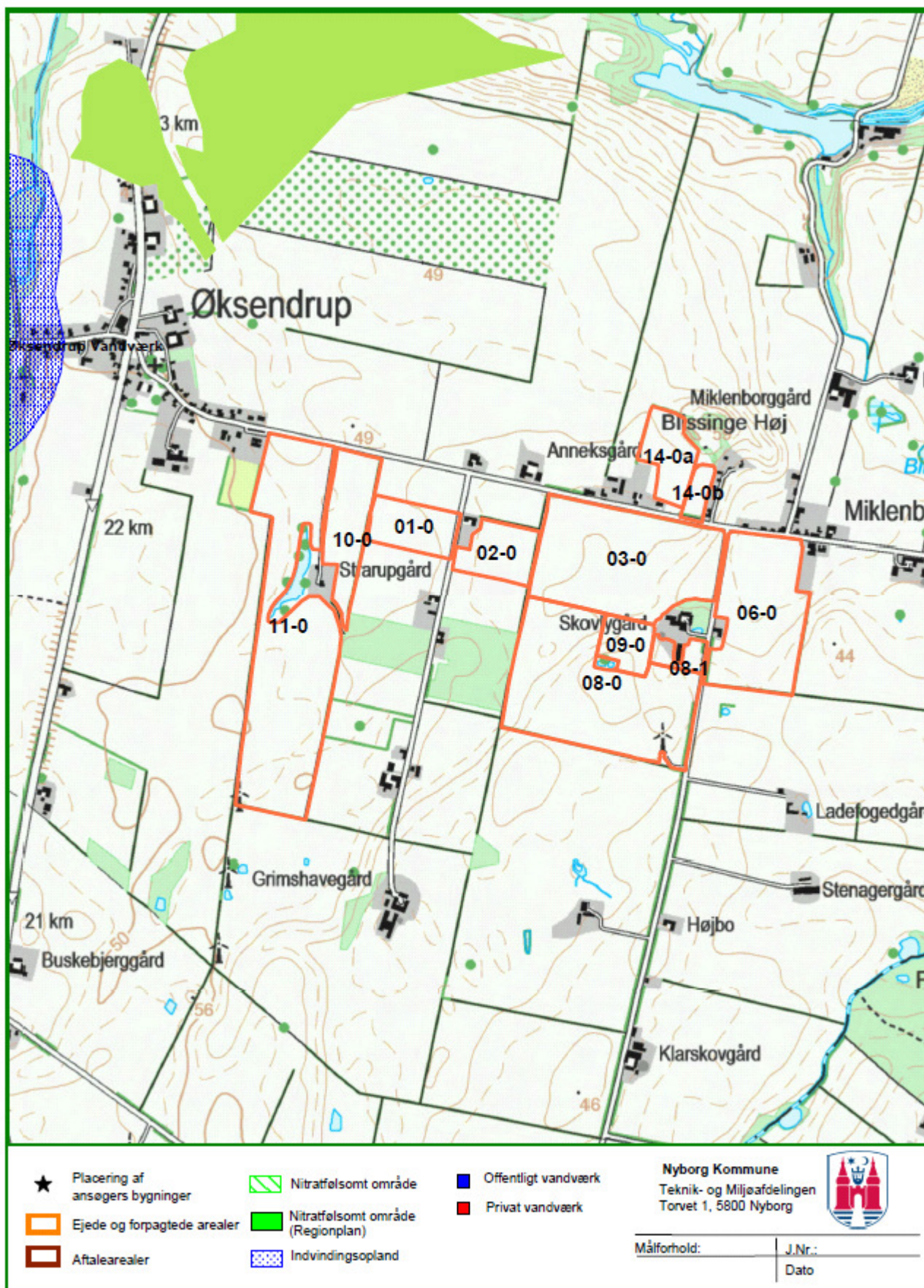

Gengivet med tilladelse fra Kort og Matrikelstyrelsen

Kortbilag 2 - Grundvand

Gengivet med tilladelse fra Kort og Matrikelstyrelsen

Nyborg
KOMMUNE

Torvet 1
5800 Nyborg
www.nyborg.dk